

Representantforslag 145 S

(2014–2015)

fra stortingsrepresentantene André N. Skjelstad, Terje Breivik, Pål Farstad og Iselin Nybø

Dokument 8:145 S (2014–2015)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene André N. Skjelstad, Terje Breivik, Pål Farstad og Iselin Nybø om energieffektivisering på norsk sokkel

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne peker på at olje- og gassnæringen i Norge er inne i en krevende tid der kostnadsuttak, prosjektutsettelse og redusert aktivitet innen utbygging, modifikasjon og vedlikehold har ført til oppsigelser og permitteringer som særlig har rammet leverandørindustrien. En halvert oljepris har redusert interessen for leting, og et betydelig antall skip og rigger ligger i opplag. Forslagsstillerne understreker likevel at det også er positive trekk og at næringen har stor evne til omstilling. Investeringsnivået kommer til å være høyt fremover selv om det vil bli en nedgang fra toppåret 2014.

Forslagsstillerne viser til at det er behov for en omstilling også i norsk petroleumsnæring, og at Venstre i mange år har påpekt at det må iverksettes tiltak som gir en myk overgang. Forslagsstillerne viser til at Venstre i alle tidligere statsbudsjett har lagt inn tiltak for å sørge for å styrke landbaserte næringer, slik at arbeidskraften fra oljenæringer har andre muligheter når oljeprisen og investeringene på norsk sokkel går ned. Forslagsstillerne mener også at det er behov for kostnadsreduksjoner på norsk sokkel, både på investerings- og driftssiden. Men forslagsstillerne understreker at selv om petroleumsnæringen må redusere kostnader, er kostnadene for dem som blir arbeidsledige stor. Forslagsstillerne viser i den sammenheng til tall fra Nav, som viser at ved utgangen

av mai var 75 000 personer registrert som helt ledige hos Nav, noe som gir en ledighetsprosent på 2,7. I tillegg er 13 600 arbeidssøkende på tiltak. Det gir en bruttoledighet på 3,2 pst. Videre viser forslagsstillerne at ledigheten øker mest på sørvestlandet og særlig i Rogaland, der antall ledige har økt med 49 pst. siden mai i fjor.

Forslagsstillerne mener den reduserte aktiviteten i oljebransjen gir tydelig økning i ledigheten i fylker hvor oljebransjen sysselsetter mange og for yrkesgrupper som ingeniører og industriarbeidere. Forslagsstillerne viser til at blant ingeniører og ansatte innen IKT-fag har antall ledige steget med 61 pst. det siste året, til 5 400 personer. Blant ingeniører og sivilingeniører har ledigheten økt med 143 pst. siden mai 2014.

Forslagsstillerne er opptatt av å hindre at den kunnskapen og teknologien som Norge er verdensledende på, forvitrer. Etter forslagsstillerens syn bør den ledige kapasiteten brukes til å løse samfunnsutfordringer, og etter forslagsstillerens mening bør man stimulere til tiltak som vil redusere klimagassutslippene fra norsk sokkel.

Forslagsstillerne viser til at petroleumsnæringen sysselsetter direkte og indirekte rundt 250 000 personer over hele landet og bidrar til industri- og samfunnsutvikling. Om lag halvparten av den norske skipsflåten er engasjert i offshore olje- og gassvirksomhet, og petroleumsklyngen er Norges største kommersielle kunnskapsbase og en teknologidriver i samfunnet. Forslagsstillerne viser også til at olje- og gassvirksomheten har stor betydning for utviklingen i andre næringer, og at leverandørindustrien og oljeteknologibedriftene er Norges nest største eksportnæring målt i verdi, etter salg av olje og gass.

Forslagsstillerne viser til at olje- og gasssektoren i dag står for om lag en fjerdepart av Norges samlede verdiskaping målt i BNP og hadde i 2013 en like stor

andel av de nasjonale CO₂-utslippene. Det tilsvarer i underkant av 14 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Fra 1990 til 2013 økte utslippene fra olje- og gassvirksomheten med 79 pst. Dermed blir olje- og gasssektorens bidrag til utslippskutt også en viktig del av klimaløsningen.

Forslagsstillerne peker på at hovedvirkemiddelet for å redusere utslipp av CO₂ fra norsk olje- og gassvirksomhet er CO₂-avgiften, som ble innført i 1991. Innføringen av avgiften ga mer bevisstgjøring rundt energieffektivitet i driften av innretningene på sokkelen. Mange kostnadseffektive tiltak for å redusere CO₂-utslippene ble satt i verk. Klimakvoteloven innebærer at petroleumssektoren i tillegg til CO₂-avgiften må levere inn kvoter tilsvarende CO₂-utslippene.

Forslagsstillerne viser til at framskrivningene i nasjonalbudsjettet for 2014 viser at utslippene fra olje- og gassvirksomheten kan ventes å øke fram mot 2020 – til et nivå rundt 15 millioner CO₂-ekvivalenter. Dette skyldes blant annet at mange felt nærmer seg den siste delen av produksjonsfasen, som er mer energikrevende.

Forslagsstillerne mener at potensialet for å redusere utslippene fra olje- og gassvirksomheten er stort, men kostnadene kan også være høye. Gjennom arbeidet med Klimakur 2020 (2009) ble det beregnet tiltak som til sammen har et potensial for utslippsreduksjoner på rundt 5,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2020. I rapporten Kunnskapsgrunnlag for lavutslippsutvikling (2014) presenteres tiltak som er aktuelle for olje- og gasssektoren fram mot 2030. Blant tiltakene som vil være enklest å gjennomføre, er enkelte energieffektiviseringstiltak, tiltak for å redusere fakling og elektrifisering av noen nye innretninger.

Forslagsstillerne viser til at energieffektivisering kan skje gjennom prosessoptimalisering og driftsforbedringer som gir redusert energibruk, fakkलगassgjenvinning og samordning av energiproduksjon mellom plattformer eller felt. Eksempler på dette er feltene Snorre, Gullfaks, Oseberg og Ekofisk, som delvis har samordnet kraftforsyning innenfor de respektive feltene

Forslagsstillerne peker på at energieffektivisering i prinsippet kan gjøres ved å effektivisere produksjonen eller redusere forbruket av energi. Under disse to hovedkategoriene finnes det en rekke forskjellige typer tiltak som kan gjennomføres.

Forslagsstillerne mener det er krevende å vurdere hvilke energieffektiviserende tiltak som kan være aktuelle. Valg av tiltak som gjennomføres, og når det

gjennomføres, avhenger blant annet av plattformers alder, driftsmønster, installert utstyr og prosesser og tilgjengelig implementeringskapasitet. Også mange små tiltak kan ha reduksjonspotensial. Eksempler på små tiltak kan være modifikasjoner på kraftkrevende utstyr (for eksempel kompressorer og pumper) og optimalisering av prosesser for å oppnå bedre utnyttelse av energien.

Forslagsstillerne viser til at energieffektivisering er beskrevet i Konkraft rapport 5, Petroleumsnæringen og klimaspørsmål 2008. I St.meld. nr. 34 (2006–2007) Norsk klimapolitikk er det uttrykt at et realistisk, men ambisiøst anslag for mulig utslippsreduksjon av CO₂ for norsk sokkel som følge av energieffektivitet, ligger i størrelsesorden fem til ti pst. fram til 2020.

Etter forslagsstillerne oppfatning er det ikke gjennomført omfattende analyse av energieffektiviseringspotensialet i sektoren etter dette. Teknologijusteringer som Oljedirektoratet utarbeider, kan knyttes til energieffektiviseringstiltak som er beskrevet i Konkraft 5-rapporten. Disse viser at nivået ligger på ca. én million CO₂ i reduserte utslipp i 2020 (revidert nasjonalbudsjett 2009) og er reflektert i tiltakskurven som energieffektiviseringstiltak. Disse tiltakene antas gjennomført med dagens avgiftsnivå innen petroleumssektoren.

Forslagsstillerne mener det er behov for ytterligere tiltak for å stimulere til energieffektiviseringstiltak på norsk sokkel. Etter forslagsstillerne syn er det i dagens situasjon hensiktsmessig med bedre avskrivningsregler for energieffektivisering på norsk sokkel, og forslagsstillerne mener det kan bidra til å ta i bruk den ledige kapasiteten i bransjen på en hensiktsmessig måte. Forslagsstillerne mener en slik endring bør følges av en tilsvarende økning i CO₂-avgiften på norsk sokkel.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gjøre det mer lønnsomt med energieffektiviserings-tiltak for norsk petroleumsnæring gjennom en kombinasjon av mer gunstige avskrivningsregler og økt CO₂-avgift.

18. juni 2015